

פרד"ס כיבוד דוד

נס"ד

ע"ש דוד שלמה בן ריבה ז"ל
ראש-הכולל הרב אורי פולק שליט"א

פרשת שלח לך – פשט- באתי לארמוני

בפרשתנו מופיע ציווי ה' לְמִשָּׁה לְשַׁלֹּחַ מֵרָאשֵׁי יִשְׂרָאֵל לְרַגֵּל אֶת אֶרֶץ כְּנָעַן וְכָךְ לִשְׁוֹן הַכְּתוּב: "וַיְדַבֵּר ה' אֶל מֹשֶׁה לֵאמֹר שְׁלַח לְךָ אַנְשִׁים וַיִּתְּרוּ אֶת אֶרֶץ כְּנָעַן אֲשֶׁר אֲנִי נֹתֵן לְבְנֵי יִשְׂרָאֵל אִישׁ אֶחָד אִישׁ אֶחָד לְמִטַּה אַבֹּתָיו תִּשְׁלַחוּ כָל נָשִׂיא בֵּהֶם".

כתוב בספר הפרשיות: אלמלא חטאו ישראל במרגלים הייתה דרכם מחורב עד גבול ארץ ישראל מתקצרת לעשות אותה בשלושה ימים בלבד, והיה משה נכנס עימם לארץ ישראל והיו נוחלים אותה נחלת עולם ולא היו יוצאים ממנה עוד לגלות, והיו כובשים אותה ללא מלחמה, ובגבולות שהבטיח הקב"ה לאברהם אבינו ע"ה בברית בין הבתרים מנהר פרת ועד הים התיכון, כיון שחטאו נהפכה הקערה על פיה, נתארכה להם הדרך ועשו אותה בארבעים שנה, ולא נכנס עימם משה אלא יהושע, ולא הייתה ירושתם עכשיו אחוזת עולם, והיו זקוקים למלחמות ימים רבים, ובסופו של דבר לא כבשו אלא נתח קטן מההבטחה בברית בין הבתרים ונשארה ההבטחה דחוייה עד קץ הימים".

א"כ גדולי ישראל שנשלחו ע"י משרע"ה לרגל גרמו חורבן עצום ונורא וננסה בס"ד לחקור מעט עניין המרגלים, קדושת ארץ ישראל ואת החורבן שגרמו. כפי שכתוב בתה"ק (דברים א') באו ישראל למשה לבקש על המרגלים. "ותקרבוני אלי כולכם ותאמרו נשלחה אנשים לפנינו ויחפרו לנו את הארץ וישיבו אותנו דבר" וגו'.

ומשה רבינו ע"ה סבר שהם מתכוונים לחפור את הארץ כדי שידעו את מקומות התורפה שמשם יעלו ויכבשוהו. ויטב הדבר בעיניו. שכן אפילו שהקב"ה יעשה מלחמותיהם, נכון הדבר שגם הם יתעסקו בדבר בדרך הטבע. אולם ישראל רצו לדעת את טיב הארץ. האם היא ארץ ככל הארצות ואפשר לחיות בה חיים בדרך הטבע. או שמא היא 'על טבעית' וכל החי בתוכה כחי בפלטרין של מלך ומדת הדין מתוחה שם תמיד, והם פחדו שמא, מה שהארץ הזאת דורשת מהם הוא למעלה מיכולתם, וכשאמרו "נתנה ראש ונשובה מצרימה", גילו שרצונם האמיתי לחיות כעם ככל העמים, ולא תחת הדין המתוח של ארץ ישראל.

ועוד טעם שלא רצו המרגלים להיכנס לארץ ישראל משום שלא רצו להתעסק בגשמיות העולם בטורח. במדבר לא היה לישראל עסק עם גשמיות. שכן אכלו לחם מן השמים ושתו מים מבארה של מרים, ואפילו לבושיהם נוקו וגוהצו ע"י ענני הכבוד. המן היה נבלע באיברים ולא היו זקוקים להתפנות. דהיינו, היו דבוקים בקדושה ולא רצו להיכנס לארץ ישראל. ששם יצטרכו לעסוק בחרישה וזריעה ובכל עמל של העולם הזה. וטעותם הייתה שבאמת דווקא בארץ ישראל יכלו להגיע להתעלות הגדולה ביותר כי אוירא דארץ ישראל מחכים, "ורצה הקב"ה שתהיה לו דירה בתחתונים", וזה תכלית כל עבודת האדם במדבר, העם היה כמו וילד בבטן אימו שיש לו את כל מה שצריך לקיומו ע"י אמו. אבל תכלית הולד לצאת מן הבטן. ורק בחוץ יכול להגיע לתכלית האמיתית של חייו. העצלות להתעסק בחומר, וניסיון להתעסק בקדושה ללא מעש, ללא מצוות, יכולה לגרום להפניית עורף לכל דבר שבקדושה וזמ"ש: "ניתנה ראש ונשובה מצרימה". והזוה"ק כותב: "וישלח אותם משה" וגו' כולם אנשים, כולם זכאים היו וראשי העם היו אבל הם לקחו לעצמם עצה רעה. ולמה לקחו עצה זאת? אלא אמרו אם יעלו ישראל ימנה משה ראשים אחרים, כיון שאנו זכינו במדבר להיות ראשים. אבל בארץ לא נזכה. ועל שלקחו עצה רעה זאת מתו הם וכל אלו שקיבלו את דבריהם.

למני השבת:

בברכת שבת שלום
הרב אורי פולק שליט"א

רמז - בעל הטורים

א. **סמך מרגלים למרים בשביל לשון הרע שספרו** - שלח לך אנשים. ס"ת **חכם** שיהיו אנשים חכמים וצדיקים. שלח לך. רמז למנין של"ח שנים ישתלחו ויצאו בגלות שבג' אלפים ושל"ח שנים חרב הבית. וכן שלח מעל פני ויצאו (ירמיה טו, א):

ב. **וישלח אותם משה** - ס"ת **חמה** שאמר להם הכניסו חמה לעיר שלעולם יכנס אדם בכי טוב ויצא בכי טוב. ראשי בני ישראל המה. המה עולה נ'. מלמד שהיו שרי חמשים:

ג. **סודי** - ב' פעמים במסורה: גדיאל בן סודי. תעבוני כל מתי סודי (איוב יט, יט). המרגלים שהיו מתי סודי, ששלחו אותם לתור הארץ ולגלות על סודותיה, תעבוני שהוציאו דבה וגרמו שנקבע לי בכיה לדורות:

ד. **אלה שמות האנשים** (1188) - בגימטריא שמותיהם מכוערים (עם הכולל 1188):

ה. **את ההר** (611) - בגימטריא תורה (611) שתעמוד להם זכות התורה:

ו. **השמנה** - ב' פעמים במסורה: השמנה היא אם רזה. ואת השמנה ואת החזקה אשמיד ביחזקאל (לד, טז) בפרשת הנני על הרועים. אילו לא הוציאו דבה היו זוכים לכל מה שאמר בענין, במרעה טוב ארעה אותם ומרעה שמן תרעינה אל הרי ישראל. ועכשו שהוציאו דבה גרמו למה שנאמר (להלן יד, לג) ובניכם יהיו רועים במדבר ארבעים שנה וגו':

ז. **חמת ויעלו בנגב ויבא**. ס"ת בהיפך **אבות** שנשתטח על קברי אבות:

ח. **למקום ההוא קרא נחל אשכול** - הפסוק מתחיל בל' ומסיים בל' דסתם נזירות ל' יום. והיין אם זכה לשתותו כראוי אז חמרא וריחני פקחין וזוכה ללמוד וללמד:

רמז - רבנו בחיי

סוס מוכן ליום מלחמה ולה' התשועה. (משלי כא, לא)

שלמה המלך ע"ה יזהיר כל אדם בכתוב הזה שיעשה כל דבר שיצטרך לעשות ובדרך הטבע כל מה שבכוחו, ושימסור השאר בידי שמים, כי הנס אינו חל אלא בחסרון הטבע, ועיקר יצירת האדם בנוי על מדת הטבע, ועל כן יצטרך שיעשה האדם פעולות וענינים שיהיו הכנות להשיג בהן חפצו ולעמוד על משאלות לבו, כמי שרוצה ללכת למלחמה על אויביו שראוי לו שיכין כלי זיין וסוסים ומרכבות ליום מלחמה, שאם אינו מכין ויסמוך על הנס ימסר ביד אויביו, או כמי שיש לו חולה שהוא ראוי לתקן לו מסעדים וסמים למאכלו, ומאכילו המאכלים המועילים ולמנוע ממנו המאכלים המזיקים, ואחר שעשה לו כל יכלתו והשתדל בכל כחו ועשה בדרך הטבע כל הכנותיו אין ראוי לו לבטוח שיגיע אל רצונו רק בשם יתעלה לא בהכנות האלה, כי יש אדם שיאבד במלחמה עם כל ההכנות, ויש שינצל מבלעדיהן, ויש חולה שימות עם המאכלים המועילים ויש שתגיע לו רפואה עם המאכלים הרעים המזיקים, וא"כ אין עיקר התשועה בענין המלחמה ולא בענין הרפואה להכנותיהם רק בשם יתעלה שכן כתיב: (תהילים קמז, ג) "הרופא לשבורי לב ומחבש לעצבותם", וכתוב: (תהילים קמז, י) "לא בגבורת הסוס יחפץ לא בשוקי האיש ירצה", וכתוב: (תהילים לג, יז) "שקר הסוס לתשועה", זאת כוונת התורה ורוב הפסוקים מוכיחין כן, ולכך תצוה התורה לישראל להשתדל בהכנות האלה שיצאו חלוצים בעלותם למלחמה על אויביהם, ושישימו אורב ושישלחו מרגלים בערי האויבים, כי כל הענינים האלה הם הכנות לעשות מה שבכח האדם לעשות בדרך המנהג והטבע, ואחר כן יפעול הנס על כל מעשה הטבע, ואע"פ שישראל לא היו צריכין לזאת לפי שלא היה נצחון בדרך המנהג והטבע כי אם על פי הזכות והעונש, ואם היו זכאין מעט מהם ינצחו עמים רבים, ואם היו חייבים מעט מן האויבים ינצחו רבים מהם, מכל מקום באה מצות התורה לישראל לעשות כל השתדלותם בהכנות האלה ואחר כך למסור הענין למי שהתשועה לו, כי התורה לא תסמוך על הנס לעולם. ומטעם זה צוה הקב"ה לנח מעשה התיבה כי בידוע שהיה ביכלתו יתעלה שיעביר נח ובניו ברגליהם על מי המבול, ולא יצטרך נח להתנהג בזה בדרך הטבע שיעשה תיבה מעץ ידוע וממדה ידועה באורך וברוחב, אבל התורה תצוה לנו בכך שנשתדל בהכנות בכל הענינים, ועם כל השתדלותנו שתהיה אמונתנו שאין עקר התשועה בהם רק בשם יתעלה, וזהו שאמר שלמה בכאן: "סוס מוכן ליום מלחמה ולה' התשועה" וכן מצינו בדוד ע"ה כששאל באורים ותומים השיבו הקב"ה: (שמואל ב, ה, כג) "הסב אל אחריהם ובאת להם ממול בכאים", צוה להשתדל בדרך המנהג והטבע, כמנהג שאר האומות הנוצחין בטבע, וכן מצינו במלחמת העי שאמר הש"י ליהושע: (יהושע ח, ב) "שים לך אורב לעיר מאחריה". והוא הטעם בעצמו במרגלים ששלח משה רבינו ע"ה במדבר פארן שהקב"ה צוה בכך.

וזהו שכתוב: שלח לך אנשים ויתורו וגו'. יאמר הכתוב אחר שהם שאלו הענין ורצו בו, שאמרו: (דברים א, כב) "נשלחה אנשים לפנינו ויחפרו לנו את הארץ", "שלח לך אנשים" שידעו הדרכים ומבוא הערים, כענין שכתוב: (שופטים א, כד) "הראנו נא את מבוא העיר", ושינתנו להם עצה באיזו עיר ילחמו תחלה ומאיזה צד יהיה נוח להם לכבוש את הארץ. ורש"י ז"ל פירש: "שלח לך", לדעתך, אני איני מצוה לך, כוון הרב לומר אע"פ ששליחות המרגלים על פי ה' ומצותו, לא היתה המצוה ברצונו אלא כדי להשלים רצון ישראל שהיו חפצים בכך, וכענין המלך שהיתה מצות השם: (דברים יז, טו) "שום תשים עליך מלך", אבל לא היתה ברצונו, כי כן יעיד הנביא: (הושע יג, יא) "אתן לך מלך באפי ואקח בעברתי". ויש מפרשים "שלח לך", לתועלתך, כלשון: (בראשית ו, כא) "ואתה קח לך מכל מאכל", (במדבר י, ב) "עשה לך שתי חוצרות כסף", (דברים י, א) "ועשית לך ארון עץ", וכן כל "לך" שבתורה והתועלת היה שנתארכו ימיו של משה כל ימי המדבר, שאלמלא חטאם היו נכנסין לארץ מיד, ואי אפשר לו ליכנס אפילו לא היתה גזרת חטא הצור שכבר נגזר עליו בשליחות פרעה שאמר לו הקב"ה: (שמות ו, א) "עתה תראה", ולא תראה מלחמת ל"א מלכים.

שלח לך אנשים אע"פ שאמר הקדוש ברוך הוא שלח לך לא היה מן הקדוש ברוך הוא שילכו למה שכבר אמר להן הקב"ה שבחה של א"י (דברים ח) כי ה' אלהיך מביאך אל ארץ וגו' וכה"א (שם יא) כי הארץ אשר אתה בא שמה לרשתה וגו' ועד שהם במצרים אמר (שמות ג) וארד להצילו מיד מצרים ולהעלותו מן הארץ ההיא אל ארץ וגו' הכתוב אומר (שם יד) וה' הולך לפניכם יומם בעמוד ענן ומהו שלח לך אנשים אלא ישראל הן בקשו הדברים הללו שבשעה שהגיעו לירושלם את התחומין אמר להם הקב"ה (דברים א) ראה נתן ה' אלהיך לפניך את הארץ באותה שעה נתקרו ישראל אצל משה שנאמר ונתקרבון אלי כלכם זה שאמר עזרא (נחמיה ט) ולא שמעו אל מצותך וימאנו לשמוע ולא זכרו נפלאותיך וכה"א (במדבר יא) לתור להם מנוחה (אלא אמרו) דברים א' נשלחה אנשים לפנינו ויחפרו לנו אלא שלא האמינו וכן בדוד הוא אומר (תהלים עח) כי לא האמינו באלוקים וכתוב (שם) ובתורתו מאנו ללכת ר' יהושע אומר למה היו דומין למלך שזימן לבנו אשה נאה ובת טובים ועשירה א"ל המלך זמנתי לך אשה נאה ובת טובים ועשירה א"ל הבן אלך ואראה אותה שלא היה מאמין לאביו מיד הוקשה הדבר והרע לאביו אמר אביו מה אעשה אם אומר לו איני מראה אותה לך עכשיו הוא אומר כעורה היתה לפיכך לא רצה להראותה לטוף א"ל ראה אותה ותדע אם כזבתי לך ובשביל שלא האמנת בי קונם שאין אתה רואה אותה בביתך אלא לבנך אני נותנה וכך הקדוש ברוך הוא אמר לישראל טובה הארץ ולא האמינו אלא אמרו נשלחה אנשים לפנינו ויחפרו לנו אמר הקב"ה אם מעכב אני עליהם הם אומרים על שאינה טובה לא הראה אותה לנו אלא יראו אותה ובשבעה שאין אחד מהם נכנס לתוכה שנאמר (במדבר יד) אם יראו את הארץ אשר נשבעתי לאבותם וכל מנאצי לא יראוה אלא לבניהם אני נותנה :

כיון שאמרו למשה נשלחה אנשים לפנינו התחיל משה עומד ותוהא אמר אפשר לי לעשות דבר עד שאמלך בהקדוש ברוך הוא הלך ונמלך א"ל כך וכך בניך מבקשים א"ל הקב"ה אין זה תחלה להם עד שהם במצרים הלעיגו לי שנא' (הושע ז) זו לעגם בארץ מצרים למודים הם לכך איני צריך לנסותם שכתוב (דניאל ב) ידע מה בחשוכה ונהורא עמיה שרא א"ל הקדוש ברוך הוא משה יודע אני מה הם אלא אם בקשת שלח לך לעצמך מנין שכן כתיב אלה שמות האנשים אשר שלח משה לתור : ט ויקרא משה להושע בן נון יהושע מה ראה משה להוסיף על שמו של יהושע יו"ד אלא כלב נטל שכרו מן הארץ שנא' (יהושע יד) אם לא הארץ אשר דרכה רגלך בה לך תהיה לנחלה ולבניך עד עולם ויהושע נטל שכר עשרה אנשים של מרגלים שנתוסף בו יו"ד יתיר יו"ד עשרה (במדבר יג) ויקרא משה להושע בן נון יהושע ד"א כיון שראה משה אותן שהיו רשעים אמר ליהושע יה יושיעך מן הדור הזה :

אלה שמות האנשים מה היו שמותן סתור בן מיכאל נחבי בן ופסי גאואל בן מכי יש בני אדם ששמותם נאים ומעשיהם כעורים שמותם כעורים ומעשיהם נאים ששמותיהם נאים ומעשיהם כעורים כעורים שמותיהם נאים ומעשיהם כעורים כעורים שמותיהם כעורים ומעשיהם כעורים כעורים שמותיהם כעורים ומעשיהם נאים אלו עולי גולה בני ברק בני סיסרא בני תמח שמותיהם כעורים ומעשיהם כעורים כעורים כעורים אלו המרגלים מה כתיב בהן סתור שסתרו מן העולם :

ויאמר אליהם עלו זה בנגב עם שהם עולים א"ר ברכיה הכהן ברבי מצאו שלשה בני ענקים ושם אחימן ששי ותלמי למה נקרא שמו אחימן שהיה אומר אחי מן יבא עלי ששי שהיה בריא כשיש תלמי שהיה עושה תלמים בארץ ילידי הענק שראוהו שהיה עונק את השמש כשראו אותן מרגלים נתייראו לפיכך אמרו כי חזק הוא ממנו אמר ריש לקיש הטיחו דברים כלפי מעלה ובאותו עון נגזר עליהם גזירות קשות מה הקב"ה אמר לירמיה לך אמור להן אין אתם יודעים מה הוצאתם מפיכם (ירמיה יא) לקול המולה גדולה שאמרתם מה גרמתם לעצמכם הציתם אש עליכם יום לשנה יום לשנה תשאו את עונותיכם אמרו ונהי בעינינו כחגבים אמר הקדוש ברוך הוא ויתרתי עליהם אלא וכן היינו בעיניהם יודעים הייתם מה עשיתי אתכם לעיניהם מי יאמר שלא הייתם בעיניהם כמלאכים מה גרמתם לעצמכם במספר הימים אשר תרתם את הארץ לא דיים כך אלא שלא יכנסו לארץ אמר הקב"ה לישראל בעוה"ז ע"י שהיו שלוחי בשר ודם נגזר עליהם שלא יכנסו לארץ אבל לעוה"ב אני משלח לכם מלאכי פתאום ויפנה את הדרך שנא' (מלאכי ג) הנני שולח מלאכי ופנה דרך לפני פתאום יבוא אל היכלו :

וישלח אותם משה לתור את ארץ כנען ויאמר אליהם עלו זה בנגב ועליתם את ההר שכן התגרין מראין את הפסולת תחלה ואח"כ מראין את השבח וראיתם את הארץ ג' פעמים אמר להם ומה הארץ למה בראשון וראיתם וגו' אמר להם היו מסתכלין בא"י יש ארץ שמגדלת גבורים ויש ארץ שמגדלת חלשים ויש שמגדלת אוכלוסין ויש ממעטת אוכלוסין כך פקדן ואת העם היושב עליה החזק הוא הרפה המעט הוא אם רב ומה הארץ אשר הוא יושב בה מנין אתם יודעין כחם אם במחנים הם שרוין הם גבורים בוטחין על כחם אם במצרים חלשים הם ולבם רך ומה הארץ השמנה היא אם פירותיה קלים אם שמנים א"ל הסתכלו באבנים ובצורות שלה אם של צונמא הם שמנים הם אם של חרסים הם רזים הם והימים ימי בכורי ענבים מכאן אמרו אין תקופת תמוז בלא תאנים וענבים :

ויעלו ויתרו את הארץ כיצד היו נכנסים לעיר הדבר נוגף את הגדולים ומתעסקים בני העיר בקבורתן ובריה לא היתה רואה אותם לכך אמרו הארץ אשר עברנו בה וגו' בנסים שהיה עושה להם הקדוש ברוך הוא בו הוציאו דבה ויעלו בנגב ויבא עד חברון ושם אחימן שהיו עד מאד גבורים שנאמר (דברים ט) אשר אתה ידעת ואתה שמעת מי יתיצב לפני בני ענק (במדבר יג) (וחברון שבע שנים נבנתה להודיעך שבחה של א"י שהפסולת שלה משובח הרבה יותר מן המשובח של מצרים שבשעה שיצאו ונחלו בני נח את העולם אחר המבול הם בנו עיירות תחלה ולא במקום השבח אלא במקום הפסולת של א"י וצוען מצרים היא הטובה שבארץ מצרים וזו קדמה לה שבע שנים וא"ת לא מי שבנה זו לא בנה זו הוא הדור הוא המשפחה (בראשית י) ובני חם כוש ומצרים ופוט וכנען ועמדו ובנו זו לפני זו וחברון שבע שנים נבנתה לפני צוען מצרים :

עיבור שבטי י-ה במרגלים

עפ"י פנימיות התורה, כפי שביאר לנו קדוש האריז"ל. ראה הקב"ה שהיו המרגלים האלה עתידים לחטוא ומרע"ה היה רצונו לשלחם, לכן כדי לתקן קצתו. גזר ה' יתברך שנשמות השבטים עצמם אָחִי יוסף הצדיק הנקראים בני ישראל ממש, יתעברו בסוד העיבור באלו המרגלים כדי שיעזרום קצת ולא יחטאו לגמרי וע"כ אומר הפסוק "וישלח אותם משה ממדבר פארן על פי ה' כולם אנשים ראשי בני ישראל הפה". בני ישראל המה בני ישראל ממש. ועכ"ז שנתעברו בהם נשמות השבטים לא הועיל להם. והבנה הי"א שבטים נתעברו בהם ב"א המרגלים, אבל שבט לוי. שלא היה לו נחלה בארץ. לא הוצרך לשלוח מרגלים. אבל במקומו נתחלק שבטו של יוסף לשנים מנשה ואפרים. ואמנם במרגל של מנשה. נתעבר נשמת יוסף וע"כ כתוב: "למטה יוסף למטה מנשה גדי בן סוסי". וכשמזכר מטה אפרים שגם הוא בנו של יוסף. לא מוזכר יוסף "למטה אפרים הושע בן נון". א"כ נשאר יהושע מרגל שבט אפרים. בלי עיבור נשמת שום שבט. ולכן נתירא משה לשלחו פן יחטא. ואז "ויקרא משה להושע בן נון יהושע" כמ"ש רז"ל: (סוטה לד: זזה"ק ח'ג קנח: ובחומש בפרש"י ז"ל) שהתפלל עליו משה: 'יה יושיעך מעצת מרגלים!'. וסוד קריאת שם זה החדש הוא כי המשיך עליו נשמת לוי בן יעקב שלא היה שום מרגל משבטו כנזכר, וזה היה ע"י משה שהוא משבט לוי, והיה הוא ראוי ללכת בשליחות הזאת כמרגל של שבט לוי ושלח את יהושע תלמידו במקומו, כי תלמיד חשוב כבן, א"כ נשמת לוי שהיתה צריכה להתעבר במשה נתעברה ביהושע.

ולכן הוסיף לו משה יוד לשמו כמ"ש הרמ"ע מפאנו: (יונת אלם פרק לז) וזת"ד: כי לוי הוא המעשר שבשבטים. ואותה יוד כתוב במדרש (ב"ר מז' א') וזת"ד: "אמר רבי יהושע בן קרחה: (אותה) יוד שנטל הקב"ה משרי נחלק (לשנים) חציו ניתן לשרה וחציו לאברהם (בזכות זאת זכו לבנים ואברהם השתלם לרמ"ח כמ"ש נדרים לב): אמר רבי שמעון בר יוחאי: אותה יו"ד שנטל הקב"ה משרי היה טס ופורח (עלה ונשתטח) לפני כסאו של הקב"ה. אמר לפניו: רבש"ע, בשביל שאני קטנה באותיות, הוצאתני משרה הצדקת. אמר לה הקב"ה: לשעבר היית משמה של נקבה. ובסופן של אותיות. עכשיו אני נותן בשמו של זכר ובראשן של אותיות, שנאמר: "ויקרא משה להושע בן נון יהושע" עכ"ל.

ואולי זאת הסיבה שליהושע לא היו בנים שקיבל את מזלה של שרי, והיוד הזאת שהיתה שייכת לשרי נתנה כח ליהושע לדבר טוב על הארץ, כמו שאברהם נתן כח לכלב בן יפונה, שבא אליו לחברון, לדבר טובה על הארץ כפי שנרחיב בהמשך. ומוסיף המדרש (במד"ר טז' ט') וזת"ד: מה ראה משה להוסיף על שמו של יהושע יוז? אלא כלב נטל שכרו מן הארץ שנאמר: "אם לא הארץ אשר דרכה רגלך בה לך תהיה לנחלה ולבניך עד עולם". ויהושע נטל שכר עשרה אנשים של מרגלים שניתוסף בו יוד יתיר. יוד (גימטריא) עשרה (ששבט אפרים שממנו ירבעם שלט בסופו של דבר על עשרה שבטים) והעיבורים מתבארים בטבלה כדלקמן:

שם השבט	שם המרגל	שם העיבור
ראובן	שמוע בן זכור	ראובן בן יעקב
שמעון	שפט בן חורי	שמעון בן יעקב
יהודה	כלב בן יפונה	יהודה בן יעקב
יששכר	יגאל בן יוסף	יששכר בן יעקב
אפרים	יהושע בן נון	לוי בן יעקב
בנימין	פלטי בן רפוא	בנימין בן יעקב
זבולון	גדיאל בן סודי	זבולון בן יעקב
מנשה	גדי בן סוסי	יוסף בן יעקב
דן	עמיאל בן גמלי	דן בן יעקב
אשר	סתור בן מיכאל	אשר בן יעקב
נפתלי	נחבי בן ופסי	נפתלי בן יעקב
גד	גאואל בן מכי	גד בן יעקב

והנה בלכתם לתור את הארץ לקחו עצה רעה להוציא דיבת הארץ. לכן נסתלקו מהם נשמות השבטים המתעברות בהם. כי נשמה הבאה בגלגול אינה מסתלקת מן האדם עד מותו. אבל הנשמה הבאה בעיבור, מסתלקת ממנו כאשר האדם חוטא וז"ס מש"כ: "יהושע וכלב חיו מן האנשים ההם". והכוונה פה עפ"י פנימיות הדברים כי אלו השנים לא נסתלקו מהם עיבורים שלהם שהם יהודה בכלב ולוי ביהושע. וזהו גם סוד מש"כ: "ועבדי כלב עקב היתה רוח אחרת עמו", פירושו כי שאר המרגלים היתה רוח אחרת של השבטים מתעברת בהם. אבל בעונם הסתלקו רוחות השבטים מהם. אבל כלב שהיה עמו עבור של יהודה ולא נסתלק, היתה רוח אחרת עמו. היא רוחו של יהודה. והטעם כי אלו השנים דוקא הצליחו כי ליהושע הועילה תפילת משה רבינו ולכלב הועילה התפילה שנשתטח על קברי אבות בחברון. כמ"ש הפסוק: (במדבר י"ג כא) "ויעלו ויתורו את הארץ ממדבר צין עד רחוב לבוא חמת ויעלו בנגב (ר"ת רחל, ס"ת תבוא, רחל כינוי לשכינה הקדושה בא"י) ויבוא עד חברון ושם אחימן ששי ותלמי ילידי הענק". "ויבוא עד חברון" כתוב ביחיד. ופרש"י (עפ"י מש"כ בסוטה לד: 'כלב לבדו הלך שם, ונשתטח על קברי אבות שלא יהיה ניסת לחבריו להיות בעצתם וכן הוא אומר "ולו אתן את הארץ אשר דרך בה". וכתוב "ויתנו לכלב את חברון".